

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi maatalan investointitukien kohdentamisesta

VN/5423/2020-MMM-34

Baltic Sea Action Group kiittää Maa- ja metsätalousministeriötä mahdollisuudesta lausua maatalan investointitukien kohdentamisesta. Haluamme myös erikseen kiittää siitä, että maan kasvukunnon ja vesitalouden parantamiseen, kasvinsuojeluaineiden käytön turvallisuuteen, ravinteiden hyötykäyttöön ja kierrätykseen, lannan tehokkaaseen käsittelyyn sekä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen kannustetaan uudella ohjelmakaudella oman tukimuotonsa ja siihen kohdistuvan kiintiörahoituksen kautta. Edellä mainittujen kohtien lisäksi ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävät investoinnit ovat tärkeitä luonnon monimuotoisuuden ja hiilen varastoitumisen lisäämiseksi.

16 § Ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävät investoinnit

Asetusluonnoksessa: ”Jos kyseessä on vesitalousinvestointi, siihen liittyvään suunnitelmaan sisältyvä maatalousmaa on investointituessa tukikelpoinen edellyttäen, että maatalousmaa: 1) on viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022 viljelykelpoista siten, että sen peruskunnostustoimenpiteet on tehty ja alaa voidaan viljellä tavanomaisen sadon tuottamiseksi”

BSAG ehdottaa, että vesitalousinvestointien ensimmäistä kriteeriä selvennetään siltä osin, kun tukikelpoisen maatalousmaan viljelyn edellytykseksi on määritelty **tavanomaisen** sadon tuottaminen. Ehdotamme myös, että asetusluonnoksessa ohjataan toteuttamaan vesitaloushankkeita ojitusyhteisöjen tasolla.

Asetusluonnoksen muistiossa: ”Tuettavia hankkeita voisivat olla kestävät ja kohdennetut ojitushankkeet vesiensuojeluun, luonnon monimuotoisuuteen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen maaperän tehokkaan kasvun varmistamiseksi, maaperän tiivistymisen ehkäisemiseksi, ravinteiden käytön tehostamiseksi sekä ravinteiden huuhtoutumisen ja tulvien ehkäisemiseksi.”

BSAG ehdottaa, että asetusluonnoksen muistiota tarkennetaan siten, että esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi voidaan tukea myös muita kuin ojitushankkeita, esimerkiksi maan kasvukuntoa parantavia investointeja.

Lisäksi ehdotamme, että tuettavien hankkeiden tavoitteiksi lisätään maaperän tiivistymien **poistaminen**, tiivistymisen ehkäisemisen lisäksi. Jo tiivistynyt maa vaatii mekaanisen syväkuohkeutuksen tiivistymisen poistamiseksi ja maan kasvukunnon parantamiseksi. Maan mekaaninen syväkuohkeutus koneen avulla tapahtuu jankkurilla, jonka investointiin maatalan investointituen tulisi myös ulottua.

Maanmuokkauksen minimointi on tärkeä osa maan kasvukunnon parantamista. Kevennettyyn muokkaukseen käytetään useita eri teknologioita, esimerkiksi kultivaattoreita, kevyitä ja raskaita lautasmuokkaimia ja -äkeitä sekä lapiorullaäkeitä. Kevennetyssä muokkauksessa rikkakasveja voidaan ehkäistä ja torjua mekaanisesti useilla eri laitteilla ja koneilla, jotka kuuluvat myös asetusluonnoksessa esitettyihin kasvinsuojeluaineiden käytön turvallisuutta lisääviin hankkeisiin.

Maatalan investoinnit koneisiin ja laitteisiin, joilla voidaan toteuttaa kevennettyä muokkausta, maan syväkuohkeutusta ja rikkakasvien ehkäisyä ja torjuntaa, on otettava tukien valintamenettelyssä huomioon. BSAG ehdottaa, että haastavissa investointitukihakemuksissa valintamenettelyssä on mukana useampia päättäjiä tai valintaraati, jotta investointitukipäätös ei johda maatilojen epäoikeudenmukaiseen kohteluun. Harkinnanvaraisen tuen myöntämisen vaarana on, että vakiintuneeksi käytännöksi määriteltyjä viljelytekniisiä toimia ei oteta huomioon, vaikka kyseessä olisi maatalan koko toimintavan muutos. Maatalan kone- ja laitekannan vaihdolla voi olla suuri vaikutus maan kasvukunnon parantamiseen, luonnon monimuotoisuuteen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen tilatasolla.

Lisätiedot:

Tanya Santalahti, erityisasiantuntija
Baltic Sea Action Group
tanya.santalahti@bsag.fi
0505503240